

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 124/12
Люксембург, 4 октомври 2012 г.

Решение по дело C-22/11
Finnair Oyj/Timy Lassooy

Въздушният превозвач е длъжен да обезщети пътниците, когато достъпът на борда им е бил отказан поради реорганизацията на техния полет вследствие на проведена два дни по-рано стачка на летището

Обезщетението за отказан достъп на борда се отнася не само за случаите на отказан достъп на борда поради продажба на повече билети, отколкото са наличните места, но и за случаите на отказан достъп на борда поради други причини, като например оперативните

Регламентът в областта на обезщетяване и помощ на пътниците¹ предоставя някои права на ползващите въздушен транспорт пътници, които заминават от или пристигат на летище в държава членка. В него понятието „отказан достъп на борда“ е определено като отказ на въздушния превозвач да превози пътниците против тяхната воля, въпреки че те са се представили своевременно за качване на борда и имат потвърдена резервация. При все това регламентът предвижда случаи, в които за подобен отказ превозвачът може да има основателни причини. Извън тези случаи пътниците имат право на незабавно обезщетяване, на възстановяване на цената на билета или право да бъдат премаршрутирани към крайния пункт на пристигане, както и да им бъде оказана грижа през периода на изчакване на следващия полет.

Поради стачка на персонала на летището в Барселона на 28 юли 2006 г. се налага да бъде отменен извършваният от Finnair редовен полет Барселона—Хелзинки в 11,40 ч. Finnair решава да реорганизира последващите си полети, за да не се налага пътниците от този полет да чакат прекалено дълго. Така тези пътници са превозени до Хелзинки с полета на следващия ден — 29 юли 2006 г. в 11,40 ч., както и със специално предназначен за целта полет в 21,40 ч. същия ден. В резултат от тази реорганизация част от пътниците, които са си купили билет за полета на 29 юли 2006 г. в 11,40 ч., е трябвало да изчакат до 30 юли 2006 г., за да стигнат до Хелзинки с редовния полет в 11,40 ч. или с полет в 21,40 ч., предназначен специално за тази цел. Освен това някои пътници, като г-н Lassooy, които са си купили билет за полета на 30 юли 2006 г. в 11,40 ч. и надлежно са се представили за качване на борда, пристигат в Хелзинки със специалния полет в 21,40 ч. на същия ден. Тези последни пътници не са получили никакво обезщетение от Finnair.

Тъй като счита, че без основателни причини Finnair му е отказала достъп на борда, г-н Lassooy сезира финландските юрисдикции с цел осъждане на авиокомпанията да му плати обезщетението от 400 EUR, както е предвидено в регламента за полетите на територията на Общността от повече от 1 500 км.

В този контекст последно сезираният Korkein oikeus (Върховен съд, Финландия) отправя до Съда въпрос относно обхвата на понятието „отказан достъп на борда“, както и относно това дали въздушен превозвач може да се позове на извънредни обстоятелства, за да откаже основателно достъпа на борда на пътниците на полетите след отменения полет поради

¹ Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 година относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91 (ОВ L 46, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 12, стр. 218).

подобни обстоятелства или за да се освободи от своето задължение за обезщетяване на пътниците, засегнати от този отказ.

В решението си от днес Съдът счита, че **понятието „отказан достъп на борда“ обхваща не само случаите на отказан достъп на борда поради продажба на повече билети, отколкото са наличните места, но и случаите на отказан достъп на борда поради други причини, като например оперативните.**

Това тълкуване произтича не само от текста на регламента, но и от преследваната от него цел, тоест да се гарантира високо равнище на защита на пътниците, ползващи въздушен транспорт. Всъщност с оглед намаляване на твърде големия брой на пътниците, на които се отказва достъп на борда против тяхната воля, законодателят на Съюза въвежда през 2004 г. нова правна уредба, с която е разширен смисълът на понятието за отказан достъп на борда, като то обхваща всички случаи, в които въздушен превозвач отказва да превози пътник. При това положение ограничаването на обхвата на понятието „отказан достъп на борда“ единствено до случаите на полети, за които са продадени повече билети, отколкото са наличните места, на практика би довело до значително намаляване на предоставената на пътниците защита, при което макар и да се намират в ситуация, за която подобно на продажбата на повече билети, отколкото са наличните места, не са виновни, те не се ползват от никаква защита — което би било в разрез с целта на законодателя.

Впрочем Съдът потвърждава, че **с извънредни обстоятелства, като стачка, накарали въздушният превозвач да реорганизира полетите след тяхното настъпване, не може да се обоснове отказан достъп на борда, нито да се освободи този превозвач от неговото задължение за обезщетяване на пътниците**, на които е бил отказан достъпът на борда на един от полетите, извършени след настъпването на тези обстоятелства.

В това отношение регламентът предвижда, от една страна, случаите, в които отказаният достъп на борда е обоснован, по-конкретно поради причини, свързани със здравето, безопасността, сигурността или неподходящи документи за пътуване. Съдът обаче счита, че отказан достъп на борда, като този в конкретния случай, не може да бъде приравнен на подобни причини, тъй като основанието за отказ не може да се вмени на пътника.

Обратно, това положение е подобно на отказан достъп на борда поради извършена от превозвача по търговски съображения първоначална продажба на повече билети, отколкото са наличните места. Така Finnair е предоставила мястото на г-н Lassoоу на друго лице, за да превози други пътници, като самата тя е избрала кои пътници да превози.

Въпреки, че това преразпределяне е било извършено с цел да не се налага пътниците на отменените поради стачката полети да чакат прекалено дълго, Finnair все пак не можела да се позовава на интереса на другите пътници, за да разшири значително хипотезите, в които има право да откаже основателно достъп на борда. Това разширяване задължително би довело до пълно лишаване от защита на пътниците на последващите полети, което би било в разрез с преследваната от регламента цел.

От друга страна, от регламента следва, че въздушният превозвач не е длъжен да плаща обезщетението при отмяна на полет поради „извънредни обстоятелства“, тоест обстоятелства, които не са могли да бъдат избегнати, дори да са били взети всички разумни мерки. Такова било положението на пътниците, на които е бил отказан достъп на борда в деня на стачката. При все това законодателят на Съюза не е предвидил, че обезщетението, което се дължи на пътниците в случай на отказан достъп на борда против тяхната воля, може да бъде отстранено поради причини, свързани с настъпването на „извънредни обстоятелства“. Всъщност Съдът подчертава, че извънредните обстоятелства могат да се отнасят само за определен полет в определен ден, което не е така в случай на достъп на борда, отказан поради реорганизация на полетите, вследствие на това, че подобни обстоятелства са засегнали предходен полет.

Въпреки това Съдът напомня, че този извод не е пречка въздушните превозвачи да поискат впоследствие поправяне на вредите от всяко лице, причинило отказания достъп на борда, включително от трети лица. Подобно поправяне на вредите може да намали, дори да премахне финансовата тежест, понесена от превозвачите.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106